

JAY ASHER

CELE
TREISPREZECE
MOTIVE

Traducere din limba engleză și note de
MARIANA PIROTEALĂ

CORINT
BOOKS

—2017—

— Domnule? repetă ea. Cât de repede doriți să ajungă?

Mă frec tare cu două degete deasupra sprâncenei stângi. Zvâcnetul a devenit mai intens.

— Nu contează, spun.

Funcționara preia coletul. E aceeași cutie de pantofi care, cu nici douăzeci și patru de ore în urmă, trona pe veranda mea; este reambalată în hârtie maro și lipită cu scotch transparent, exact cum am primit-o și eu. Însă acum destinatarul este altul. Următorul nume de pe lista lui Hannah Baker.

— Duzina brutarului¹, mormăi.

¹ În limba engleză, numele de familie al personajului înseamnă „brutar”. Pe de altă parte, există o legendă medievală potrivit căreia brutarii vindeau treisprezece pâini când li se cerea o duzină, de teamă ca una să nu fie mai mică și prin urmare să fie pedepsiți în virtutea unei legi ce reglementa gramajul pâinii.

Apoi mă cuprinde lehamitea pentru că am remarcat acest lucru.

— Poftim?

Clatin din cap.

— Cât costă?

Așază cutia pe un covoraș de cauciuc, apoi apasă câteva butoane ale tastaturii.

Pun paharul de cafea de la benzinărie pe tejghea și arunc o privire spre ecran. Extrag câteva bancnote din portofel, pescuiesc niște monede din buzunar și pun banii pe tejghea.

— Cred că încă nu și-a făcut cafeaua efectul, comentează ea. Mi-ați dat cu un dolar mai puțin.

Îi dau dolarul și mă frec la ochi ca să-mi alung somnul. Cafeaua e calduță când sorb din ea, făcând-o și mai greu de înghițit. Dar trebuie să mă trezesc cumva.

Sau poate că nu. Poate că e bine să-mi petrec ziua în starea asta de somnolență. Poate că e singura modalitate prin care pot trece cu brio de ziua de azi.

— Ar trebui să ajungă la adresa asta mâine, spune ea. Sau poimâine.

Apoi dă drumul cutiei într-un cărucior din spatele ei.

Ar fi trebuit să aștept până după ore. Ar fi trebuit să-i îngădui lui Jenny o ultimă zi de tihnă.

Deși n-o merită.

Când va ajunge acasă, mâine sau poimâine, va găsi în prag un colet. Sau dacă va ajunge mai întâi maică-sa, taică-său sau altcineva, poate că îl va găsi pe pat. Și va fi

încântată. Eu așa am reacționat. Un colet fără adresa expeditorului? Oare a uitat sau a fost o chestie intenționată? Poate e de la o admiratoare secretă?

— Doriți factura? mă întreabă funcționara.

Clatin din cap.

O imprimantă mică o emite oricum. O privesc cum rupe foaia în dreptul plasticului zimțat și o lasă să cadă într-un coș de gunoi.

Este un singur oficiu poștal în oraș. Mă întreb dacă aceeași funcționară i-a servit și pe ceilalți de pe listă, cei care au primit pachetul acesta înaintea mea. Oare au păstrat factura ca pe un suvenir pervers? Au vârat-o în sertarul cu lenjerie intimă? Au prins-o pe panoul de plută?

Sunt gata-gata să cer înapoi factura. Aproape că spun:

— Scuzați-mă, mi-o dați totuși?

S-o păstrez ca amintire.

Dar dacă voiam o amintire, aș fi putut face copii după casete sau păstra harta. Însă nu vreau să mai aud în viața mea acele casete, deși glasul ei n-o să-mi iasă niciodată din minte. Iar casele, străzile și liceul vor fi veșnic acolo să-mi reamintească.

De acum, eu nu mai dețin controlul. Coletul a pornit la drum. Plec din oficiul poștal fără factură.

Undeva în spatele sprâncenei stângi, capul îmi zvâcnește încă. Fiecare înghițitură e acrå și cu cât mă

apropii mai mult de școală, cu atât cresc șansele să mă prăbușesc.

Vreau să mă prăbușesc. Vreau să cad chiar acolo pe trotuar și să mă târăsc printre cârceii de iederă. Deoarece dincolo de iederă trotuarul cotește pe după marginea parcării școlii. Apoi o ia drept pe peluza din față și spre clădirea principală. Pătrunde prin ușile de la intrare și se transformă într-un hol care șerpuieste printre șiruri de dulapuri și săli de clasă ce se întind de o parte și de cealaltă, intrând în sfârșit pe ușa veșnic deschisă la prima oră.

În fața clasei, îndreptată spre elevi, se va afla catedra domnului Porter. El va primi ultimul un colet fără adresa expeditorului. Și în mijlocul clasei, cu un rând mai la stânga, se va afla banca lui Hannah Baker.

Goală.

Ieri

La o oră după terminarea școlii

Un colet de dimensiunile unei cutii de pantofi stă sprijinit de ușa de la intrare, într-o rână. În ușa e o fantă micuță pentru corespondență, dar orice depășește dimensiunile unui săpun e lăsat afară. O mângăleală făcută în grabă pe ambalaj anunță că pachetul îi este adresat lui Clay Jensen, așa că îl iau și intru.

Duc coletul în bucătărie și îl pun pe blat. Deschid sertarul cu de toate și scot o foarfecă. Apoi trec lama foarfecii de jur împrejurul coletului și-i ridic capacul. În cutia de pantofi se află un sul de folie cu bule de aer. Îl desfășor și descopăr șapte casete audio.

În colțul din dreapta sus al fiecărei casete e trecut un număr albastru-închis, pictat probabil cu lac de unghii. Fiecare față e numerotată. Unu și doi pe prima casetă, trei și patru pe următoarea, cinci și șase și așa mai departe. Ultima casetă are trecut numărul treisprezece pe o parte, dar nimic pe cealaltă.

Cine mi-ar trimite mie o cutie de pantofi plină de casete audio? Nu mai ascultă nimeni casete audio. Am măcar la ce să le pun?

În garaj! Casetofonul de pe bancul de lucru. L-a cumpărat tata dintr-un talcioc pe o nimica toată. E vechi, așa că nu-i pasă dacă se acoperă de rumeguș sau e împrôșcat cu stropi de vopsea. Și partea cea mai bună e că poți asculta casete la el.

Trag un taburet în fața bancului de lucru, îmi las rucsacul pe podea, apoi mă așez. Apăs butonul „Eject”. O ușiță de plastic se deschide și strecur înăuntru prima casetă.

Caseta 1: Fața A

Salut, băieți și fete. Vă vorbește Hannah Baker. Live și stereo.

Nu-mi vine să cred.

Fără repetiții. Fără bisuri. Și, de data asta, nu vă mai cer nimic.

Nu, nu pot să cred. Hannah Baker s-a sinucis.

Sper că sunteți gata, pentru că sunt pe cale să vă spun povestea vieții mele. Mai exact, de ce s-a sfârșit viața mea. Și dacă ascuți casetele astea, atunci ești și tu unul dintre motive.

Poftim? Nu!

Nu spun pe care casetă intri tu în scenă. Dar stai fără grijă, dacă ai primit adorabila cutiuță, o să apară și numele tău... Îți promit.

De ce-ar minți o moartă?

Hei! Țsta pare un banc. De ce crezi că te minte o moartă? Pentru că ea și-așa nu mai are minte.

Țsta e cumva un fel de scrisoare de adio nebunească?
Dă-i drumul. Râzi.

Mă rog. Mie mi s-a părut amuzant.

Înainte să moară, Hannah a înregistrat un teanc de casete. Dar de ce?

Regulile sunt destul de simple. Sunt doar două. Regula numărul unu: Asculți. Regula numărul doi: Dai mai departe. Sper că niciuna nu va fi floare la ureche.

— Ce-ascuți acolo?

— Mamă!

Mă întind după casetofon și apăs mai multe butoane odată.

— Mamă, m-ai speriat, îi spun. Nimic. Am de făcut un proiect pentru școală.

Țsta este răspunsul meu standard pentru orice. Stau afară până mai târziu? Am avut un proiect pentru școală. Am nevoie de mai mulți bani? Am un proiect pentru școală. Și acum, casetele unei fete. O fată care acum două săptămâni a înghițit un pumn de pastile.

Un proiect pentru școală.

— Pot să ascult și eu? întreabă.

— Nu e al meu, răspund și frec botul pantofului de podeaua de ciment. Îmi ajut un prieten. E pentru ora de istorie, o chestie plictisitoare.

— Drăguț din partea ta, zice. Se apleacă peste umărul meu și ridică o cârpă prăfuită, un vechi scutec al meu de pânză, ca să ia un metru ascuns dedesubt. Apoi mă sărută pe frunte. Te las în pace.

Aștept până se închide ușa, apoi pun degetul pe butonul „Play”. Degetele, mâinile, brațele, gâtul, totul îmi pare gol. Nu am destulă forță să apăs un buton al case-tofonului.

Iau scutecul de pânză și acopăr cutia de pantofi, ca să n-o mai văd. Ce n-aș da să nu fi văzut niciodată cutia aceea sau cele șapte casete dinăuntru. Prima oară a fost simplu să apăs „Play”, o nimica toată. Habar n-aveam ce urma să aud.

Însă de data asta este unul dintre cele mai înspăimântătoare lucruri pe care le-am făcut în viața mea.

Dau volumul mic și apăs „Play”.

...unu: Asculți. Regula numărul doi: Dai mai departe. Sper că niciuna nu va fi floare la ureche.

Când termini de ascultat toate cele treisprezece fețe, căci fiecare poveste are treisprezece fețe, derulează casetele, pune-le înapoi în cutie și dă-i-le celui care urmează după tine. Iar tu, norocosule cu numărul treisprezece, tu poți să iei casetele și să le duci la dracu'. În funcție de religia ta, poate ne întâlnim pe acolo.

În cazul în care ești tentat să încalci regulile, trebuie să înțelegi că am făcut copii după casetele astea.

Copiile astea vor fi dezvăluite publicului dacă pachetul nu ajunge la voi toți.

Nu a fost o decizie de moment.

Nu mă subapreciați... din nou.

Nu. E imposibil să fi gândit asta.

Sunt cu ochii pe voi.

II

Stomacul mi se face ghem și sunt gata-gata să vomit dacă mă las în voia lui. În apropiere se află o găleată de plastic cu gura în jos, pe un taburet. Dacă e nevoie, din doi pași ajung la toartă și o întorc.

Abia dacă o cunoșteam pe Hannah Baker. Eu aș fi vrut. Voisem s-o cunosc mai bine decât am avut ocazia. În timpul verii, am lucrat împreună la cinematograful. Și nu cu mult timp în urmă, la o petrecere, ne-am giugiulit. Dar nu am avut niciodată ocazia să ne apropiem mai mult. Și nu am subestimat-o niciodată. Nici măcar o dată.

Casetele astea nu au ce căuta aici. La mine. Trebuie să fie o greșeală.

Sau o glumă macabră.

Trag coșul de gunoi de-a latul podelei. Deși am mai verificat o dată, mă uit iar la ambalaj. Trebuie să scrie pe undeva adresa expeditorului. Poate că am scăpat-o eu din vedere.

Casetele de adio ale lui Hannah Baker sunt trecute de la unul la altul. Cineva a făcut o copie și mi le-a trimis în

glumă. Mâine la școală, cineva o să râdă când o să mă vadă sau o să zâmbească superior și apoi o să-și ferească privirea. Și atunci o să știu.

Dar apoi? Ce-o să fac apoi?

Nu știu.

Era să uit. Dacă apari pe lista mea, ar fi trebuit să primești o hartă.

Dau din nou drumul ambalajului în gunoi.

Apar și eu pe listă.

Acum câteva săptămâni, cu câteva zile înainte ca Hannah să ia pastilele, cineva mi-a strecurat un plic prin fanta de aerisire a dulapului meu. Pe plic scria: „Păstrează-o. O să ai nevoie de ea.” cu o cariocă roșie. Înăuntrul era o hartă împăturită a orașului. În jur de douăsprezece stelute roșii marcau diferite zone de prin oraș.

În școala primară foloseam același gen de hărți distribuite de camera de comerț ca să învățăm despre nord, sud, est și vest. Peste tot pe hartă erau numere mici, cu albastru, cărora le corespundeau numele unor firme trecute pe margini.

Îmi pusesem harta lui Hannah în rucsac. Intenția mea fusese s-o arăt prin școală, ca să văd dacă o mai primise cineva. Ca să văd dacă știa cineva ce înseamnă chestia asta. Dar cu timpul se strecurase sub manuale și caiete și uitasem de ea.

Până acum.

Pe parcursul casetelor, o să pomenesc numele mai multor locuri din iubitul nostru oraș în care trebuie să vă duceți. Nu vă pot obliga să faceți asta, dar dacă vreți să înțelegeți mai multe, urmați stelulele. Sau, dacă preferați, aruncați harta pur și simplu, eu și așa n-o să aflu niciodată.

În timp ce glasul lui Hannah se revarsă din boxele prăfuite, simt greutatea rucsacului pe picior. Înăuntru, înghesuită undeva pe fund, se află harta ei.

Sau poate că o să aflu. De fapt, nu știu prea bine cum funcționează chestia asta cu moartea. Cine știe, poate că exact în momentul ăsta stau în spatele tău.

Mă aplec în față și-mi reazem coatele pe bancul de lucru. Îmi las fața în palme și-mi trec degetele spre spate, prin părul neașteptat de umed.

Îmi pare rău. Nu a fost cinstit.

Sunteți gata, domnule Foley?

Justin Foley. Un elev din clasa a douăsprezecea. A fost primul băiat cu care s-a sărutat Hannah.

Dar de ce știu eu lucrul ăsta?

Justin, dragule, tu ai fost primul cu care m-am sărutat. Primul pe care l-am ținut de mână. Erai doar un tip ca oricare altul. Și nu spun asta ca să fiu rea cu tine, sincer. Dar aveai ceva care-mi stârnea nevoia de a fi prietena ta. Și nici până în ziua de azi nu am aflat ce anume. Dar a existat ceva... și a fost teribil de puternic.

Tu nu știi asta, dar acum doi ani, când eram în clasa a noua și tu într-a zecea, te urmăream. La ora a șasea lucram la secretariatul școlii, așa că știam când aveai fiecare oră. Am făcut chiar o copie după orarul tău, pe care sunt sigură că încă o mai am pe undeva. Și când o să-mi caute în lucruri, probabil că o să-l arunce, crezând că faptul că o puștoaică de clasa a noua s-a îndrăgostit de un tip nu are nicio relevanță. Oare așa o fi?

Pentru mine are. Am ajuns până la tine în dorința de a găsi o introducere la povestea mea. Și chiar aici începe.

Eu ce poziție ocup pe lista asta, printre poveștile astea? A doua? A treia? Oare pe măsură ce avansează, situația se înrăutățește? A spus că norocosul cu numărul treisprezece poate să ducă la dracu' toate casetele astea.

Când o să ajungi la sfârșitul casetelor, Justin, sper că o să înțelegi ce rol ai jucat în povestea asta. Poate că acum ți se pare un rol neînsemnat, dar contează. În final, totul contează.

Trădarea. Este unul dintre cele mai neplăcute sentimente.

Știi că nu ai vrut să mă dezamăgești. De fapt, probabil că mare parte dintre cei care ascultați habar n-aveați ce făceați — ce făceați de fapt.

Ce făceam, Hannah? Pentru că, sincer, nu am idee. Noaptea aia, dacă asta e noaptea la care mă gândesc, a fost și pentru mine la fel de ciudată ca pentru tine. Poate și mai mult, din moment ce eu încă n-am habar ce naiba s-a întâmplat.

Prima steluță roșie se poate găsi la poziția C4. Duci degetul la C și apoi cobori la 4. Așa, ca la jocul Avioanele. Când termini caseta asta, ar trebui să mergi acolo. Am locuit în casa aia o perioadă scurtă de timp, în vara de dinainte să intru în clasa a noua, dar este primul loc în care am stat când ne-am mutat în oraș.

Și acolo te-am văzut prima oară pe tine, Justin. Poate că o să-ți amintești. Erai îndrăgostit de prietena mea, Kat. Mai erau două luni până la începerea școlii, iar Kat era singura pe care o cunoșteam, pentru că locuia chiar lângă mine. Îmi spusese că în anul de dinainte ai fost grămadă pe ea. Nu la propriu — pur și simplu o studiai și te loveai întâmplător de ea pe holuri.

Era întâmplător, nu?

Kat mi-a spus că la balul de final de an ai găsit în sfârșit curajul să faci ceva mai mult decât să te holbezi și să te lovești de ea. Ați dansat pe fiecare melodie lentă. Și în curând, mi-a spus ea, urma să te lase s-o săruți. Primul sărut din viața ei. Ce onoare!

Trebuie să fie niște povești nasoale. Nasole rău. E singurul motiv pentru care casetele trebuie să treacă de la unul la altul. De frică.

De ce ai vrea să expediezi un teanc de casete care te învinovătesc de o sinucidere? N-ai face-o. Dar Hannah vrea ca noi, cei de pe listă, să auzim ce are de spus. Și o să facem ce ne cere, dând casetele de la unul la altul, ca să le ascundem de cei care nu sunt pe listă.